

Minningarorð um Þórarin Sveinsson

Okkur er ljúft og skylt að minnast góðs vinar, Þórarins Sveinssonar, sem lauk langri lífsgöngu 24. apríl síðastliðinn á dvalarheimilinu Barmahlíð á Reykhólum.

Leiðir okkar Þórarins lágu saman í Reykhólasveitinni fyrir mörgum árum þegar við vorum að vinna við skógrækt og landgræðslu í Skógum í Þorskafirði, fæðingarstað Matthíasar Jochumssonar.

Þórarinn hafði búið stærstan hluta fullorðinsára sinna í Hólum og við heimsóttum hann oft á sumrin til að spjalla og fræðast um mannlíf og sveitarhag og ekki síst um kynni hans af Jochum Eggertssyni, skáldi, alþýðufræðimanni og bróðursyni Matthíasar. Jochum eignaðist Skóga, jörð forfeðra sinna, á sjötta áratug síðustu aldar, hóf þar strax skógrækt og er talinn einn af frumkvöðlum í ræktun og hirðingu skóga á Íslandi.

Við komum ekki að tómun kofanum hjá Þórarni í þessum efnum enda var hann flestum mönnum fróðari um mannlíf, menningu og náttúru þessarar söguríku sveitar. Jochum og Þórarinn áttu það sammerkt að þeir höfðu báðir útskrifast sem búfræðingar frá Hvanneyri og síðar á ævinni gengið báðir til liðs við bahá'í trúna, Jochum á sjötta áratug síðustu aldar og Þórarinn á þeim níunda.

Jochum var meðal þeirra fyrstu sem snerust til fylgis við bahá'í trúna á Íslandi. Hann vann henni þarft starf og arfleiddi íslenska bahá'í samfélagið að Skógum með því fororði að bahá'íar héldu áfram að rækta landið eftir sinn dag. Það hafa þeir einnig gert svikalaust. Það var gaman og fróðlegt að heyra Þórarin segja frá Jochum, þessum stórbrotna persónuleika sem á annan áratug vann einn síns liðs að ræktun Skógalandsins og varð þekktur í sveitinni bæði fyrir atorku sína og sérvisku en ekki síður fyrir ljúft viðmót og gestrisni.

Þórarinn var einstaklega vel lesinn maður, fróður með afbrigðum um íslenska sagnalist og vel heima í íslenskum samtímabókmenntum. Hann kvaðst una sér vel á bæ sínum þrátt fyrir töluverða einveru á veturna. Bærinn stendur nokkuð afsíðis frá þjóðvegi og þaðan er einstakt útsýni yfir Breiðafjörðinn og Borgarlandið fagra í vestri.

Mikil sjávarföll eru víða á Vestfjörðum og Þórarinn sagði okkur að á fjöru væri hægt að ganga nánast þurrum fótum frá bænum yfir Króksfjörðinn til Borgarlandsins en tók reyndar fram að það hefði hann aldrei gert sjálfur. Hann fræddi okkur um sögustaði í Reykhólasveitinni og í ljós kom að hann hafði lesið íslenskar fornþekktir í þaula, hafði mikið dálæti á Sturlungu og sagði okkur frá aðförum vígamanna í Reykhólasveitinni á „öldu Sturlunga“, hvernig þeir brenndu Þorvald Vatnsfirðing inni á Gillastöðum og öðrum yfirgangi þeirra víða um sveitir.

Okkur lék forvitni á að heyra um tildrög þess að hann gerðist bahá'í, enda sjálfir fylgjendur þessarar merkilegu og mannbætandi trúar. Þórarinn sagði að hann hefði eitt sinn sem oftast verið staddur í fornþekktum íslenskri bókmenntum í Reykjavík og komið auga á bókina „Bahá'u'lláh og nýi tíminn“ í íslenskri þýðingu Hólmsfríðar Árnadóttur. Hann keypti

bókina og byrjaði strax að lesa. Sýn trúarinnar á heiminn og framtíð hans heillaði hann, ekki síst kenningar hennar um einingu mannkyns og trúarbragða þess, upprætingu fordóma á grundvelli kynþátta og þjóðernis og áhersla hennar á nauðsyn fréttlætis, samkenndar og vináttu allra manna. Þetta féll vel að hugmyndum hans sjálfs því hann hafði lengi talið að trúarbrögð mannkyns hafi orðið mannsetningum að bráð í tímans rás.

Spjalli okkar lauk yfirleitt með því að Þórarinn bar fram svart kaffi, við kveiktum okkur í pípu og sátum þöglir og hugsandi um stund með gjálp lognöldunnar við fjörusteina og sönghljóð mófugla í eyrum.

Við kveðjum Þórarinn með söknuði og sendum ástvinum hans innilegar samúðarkveðjur.

Eðvarð T. Jónsson
Böðvar Jónsson